

Crna Gora

Ministarstvo rada i socijalnog staranja

IZVJEŠTAJ O SPROVOĐENJU AKCIONOG PLANA
ZAPOŠLJAVANJA I RAZVOJA LJUDSKIH RESURSA ZA
2019. GODINU

-PREDLOG-

Podgorica, april 2020. godine

Sadržaj

I Uvodne napomene	19
II Osnovne karakteristike i kretanja na tržištu rada u toku 2019. godine.....	20
III Pokazatelji uspjeha u cilju mjerenja implementacije Nacionalne strategije zapošljavanja i razvoja ljudskih resursa 2016-2020 i ocjena stanja na tržištu rada u 2019. godini	29
IV Stepen realizacije planiranih aktivnosti u izvještajnom periodu	31
V Tabela za izvještavanje o implementaciji aktivnosti iz Akcionog plana zapošljavanja i razvoja ljudskih resursa	35
VI Preporuke u pogledu dalje implementacije.....	79

I Uvodne napomene

Izveštaj o sprovođenju Akcionog plana zapošljavanja i razvoja ljudskih resursa za 2019. godinu pripremljen je u skladu sa Programom rada Vlade Crne Gore za 2020. godinu (II kvartal).

Zakonom o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti ("Službeni list CG", broj 24/19), utvrđeno je da godišnji izvještaj o sprovođenju Akcionog plana, Ministarstvo rada i socijalnog staranja podnosi Vladi najkasnije do 30. aprila tekuće godine za prethodnu godinu.

Akcioni plan predstavlja skup mjera/aktivnosti politike zapošljavanja neophodnih za unapređenje tržišta rada i prilagođavanje sistema zapošljavanja u skladu sa smjernicama EU. Polazište za izradu aktivnosti predviđenih Akcionim planom za 2019. godinu je bila Nacionalna strategija zapošljavanja i razvoj ljudskih resursa za period 2016-2020. godine.

Izveštaj o sprovođenju Akcionog plana zapošljavanja i razvoja ljudskih resursa za 2019. godinu predstavlja nastavak procesa izvještavanja o sprovođenju Strategije zapošljavanja i razvoja ljudskih resursa 2016-2020 koje se usaglašava sa Uredbom o načinu i postupku izrade, uskladjivanja i praćenja sprovođenja strateških dokumenata i Metodologijom razvijanja politika, izrade i praćenja sprovođenja strateških dokumenata (iz 2018. godine). Imajući u vidu da je Strategija usvojena prije donošenja pomenute Uredbe i u skladu sa različitom metodologijom, izvještavanjem za 2019. godinu nastavljen je proces prilagođavanja i usaglašavanja u pogledu strukture i načina informisanja.

Strukturno gledano, Izveštaj daje prikaz osnovnih karakteristika i kretanja na tržištu rada u izvještajnom periodu kao i pregled pokazatelja uspjeha u cilju mjerenja implementacije Nacionalne strategije zapošljavanja i razvoja ljudskih resursa 2016-2020, te ocjenu stanja i kretanja na tržištu rada na kraju 2019. godine. Zatim, daje se kratak rezime u pogledu realizacije planiranih aktivnosti u izvještajnom periodu, koji je praćen detaljnim tabelarnim pregledom sprovedenih aktivnosti Akcionog plana zapošljavanja i razvoja ljudskih resursa za 2019. godinu. Na kraju, Izveštaj sadrži preporuke u pogledu dalje implementacije Strategije zapošljavanja i razvoja ljudskih resursa 2016-2020 i sa njom vezanih godišnjih akcionih planova.

Jedan od ključnih izazova u pogledu implementacije strateškog dokumenta jeste činjenica da izvještavanje o sprovođenju Akcionog plana za godinu X dolazi nakon izrade Akcionog plana za godinu X+1, što predstavlja izazov s obzirom da izvještavanje ima značajan doprinos u pogledu izrade budućih aktivnosti. S tim u vezi, u okviru procesa izrade Akcionog plana za 2020. godinu, poseban fokus je bio usmjeren na izvještavanje o implementaciji aktivnosti u prvih devet mjeseci 2019. godine, što je predstavljalo jedan od značajnih inputa u pogledu definisanja budućih aktivnosti.

Napomena: Izvještaj o sprovođenju Akcionog plana zapošljavanja za 2019. godinu je pripremljen u saradnji sa predstavnicima institucija koje su u izvještajnom periodu Akcionim planom bile opredijeljene kao nosioci pojedinih aktivnosti.

II Osnovne karakteristike i kretanja na tržištu rada u toku 2019. godine

Crnogorska ekonomija tokom 2019. godine bilježi trend rasta podstaknut dinamičnom ekonomskom aktivnošću. Povoljna kretanja na tržištu rada i 2018. godine nastavljena su i u 2019. godini, uprkos činjenici da je riječ o umjerenijem rastu. Dodatno mjere i aktivnosti iz Akcionog plana koje su se sprovodile tokom 2019. godine dali su dodatani impuls poboljšanju stanja na tržištu rada.

Prema podacima Monstata, ekonomija je kvartalno rasla po realnim stopama rasta od 3%, 3,2%, 4,7% i 3,1%. Prosječna godišnja realna stopa rasta BDP-a za 2019. godinu iznosila je 3,5%, dok je u 2018. godini iznosila 4,8%.

Realna stopa rasta BDP-a tokom 2019. godine (%)

Izvor: Monstat

Navedene trendove ekonomskog rasta (posmatrano kvartalno), pratili su i pozitivni trendovi na tržištu rada. Tako je prema podacima Monstata (Anketa o radnoj snazi za I i II kvartal 2019) **stopa aktivnosti stanovništva** od 15-64 godine povećana je sa 64,3 u prvom kvartalu na 66,7% u drugom, **stopa zaposlenosti** sa 54,5% u prvom na

56,9% u drugom kvartalu, dok je **stopa nezaposlenosti** sa 15,2% u prvom smanjena na 14,7% u drugom kvartalu 2019. godine.

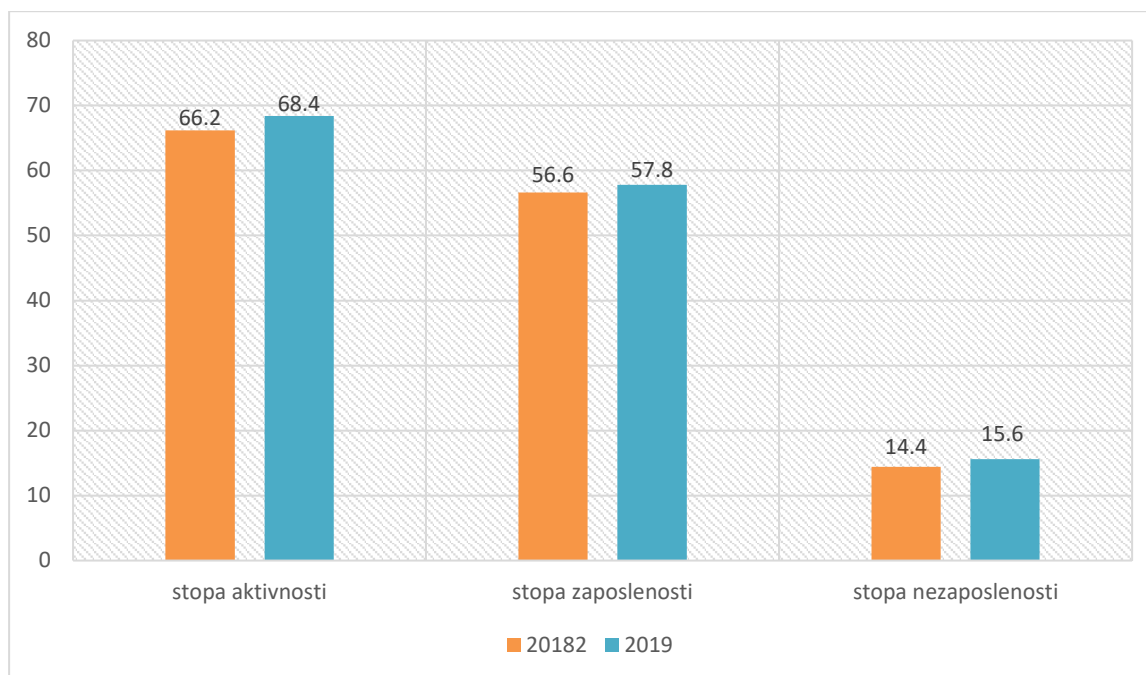
Kretanje ključnih pokazatelja tržišta rada po kvartalima u periodu 2018-2019 za populaciju 15-64

ARS 2018-2019 (15-64)	I kvartal		II kvartal		III kvartal		IV kvartal		Ukupno	
	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019
Stopa aktivnosti	62,2	64,3	65,2	66,7	66,2	68,4	65,4	65,3	65,7	66,2
Stopa zaposlenosti	51,9	54,5	55,6	56,9	56,6	57,8	54,7	54,8	54,7	56,0
Stopa nezaposlenosti	16,5	15,2	14,7	14,7	14,4	15,6	16,4	16,1	15,5	15,4

Izvor: Monstat- Anketa o radnoj snazi

Navedeni pozitivni trendovi na tržištu rada uslijed uticaja sezonskog zapošljavanja, nastavili su se i tokom III kvartala, kada je stopa aktivnosti bila na nivou od 68,4% a stopa zaposlenosti 57,8%, dok je stopa nezaposlenosti iznosila 15,6%. Uzimajući u obzir sezonski karakter crnogorske privrede i treći kvartal kao relevantan period, anketni podaci u 2019. godini pokazuju napredak u poređenju sa istim kvartalom 2018. godine u dijelu aktivnosti i zaposlenosti, ali uz rast stope nezaposlenosti. Naime, prema uporednim podacima za pomenute kvartale, stopa aktivnosti je povećana sa 66,2% na 68,4% , stopa zaposlenosti sa 55,6% na 57,8%, dok je stopa nezaposlenosti porasla sa 14,4% na 15,6%.

Podaci za treći kvartal 2018-2019 za populaciju 15-64 godine

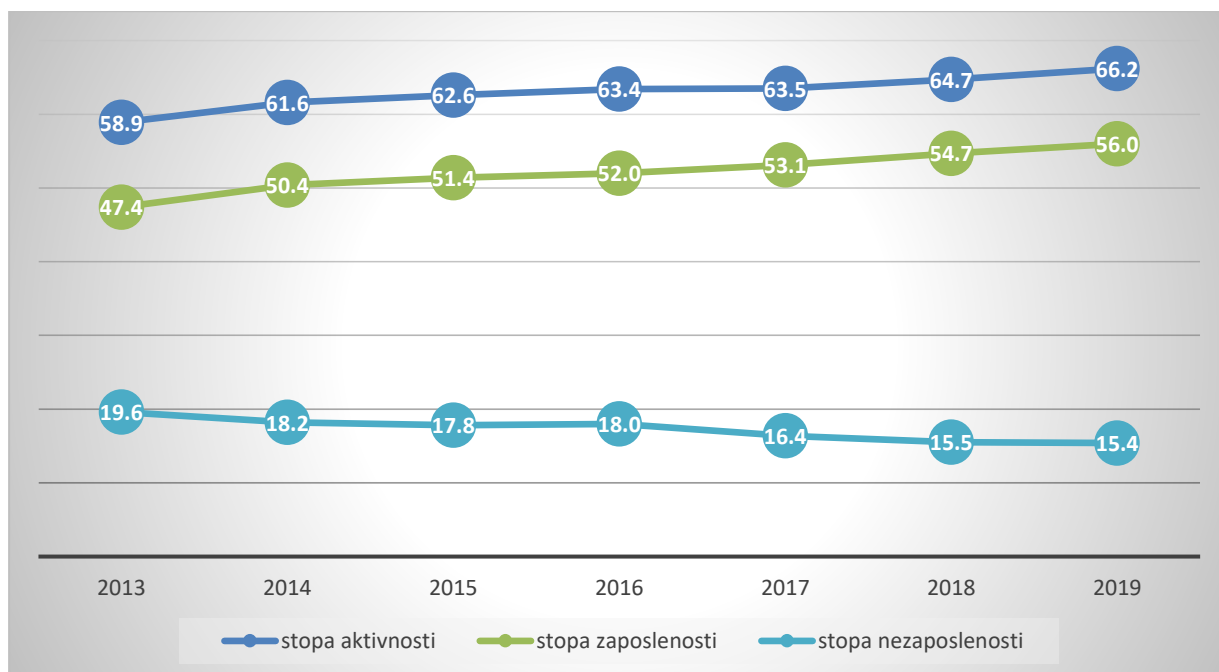
Izvor: ARS-treći kvartal 2018/19

U skladu sa karakteristikama tržišta rada Crne Gore, nakon završetka sezone došlo je do pada kod pomenutih pokazatelja. Stopa aktivnosti u četvrtom kvartalu iznosila je 65,3% što je 3,1 p.p. manje u odnosu na treći kvartal, odnosno 3,1 p.p manje u odnosu na prvi kvartal 2019. godine; stopa zaposlenosti je iznosila 54,8% - 3 p.p manje u poređenju sa trećim kvartalom, ali na približnom nivou u poređenju sa prvim kvartalom 2019. godine. U četvrtom kvartalu je došlo do ponovnog rasta stope nezaposlenosti (16,1%), što je 0,5 p.p. više u odnosu na treći kvartal, i 0,9 p.p biše u odnosu na prvi kvartal 2019. godine (15,2%).

Posmatrano u periodu 2013-2019, vidljiv je pozitivan trend kretanja indikatora tržišta rada:

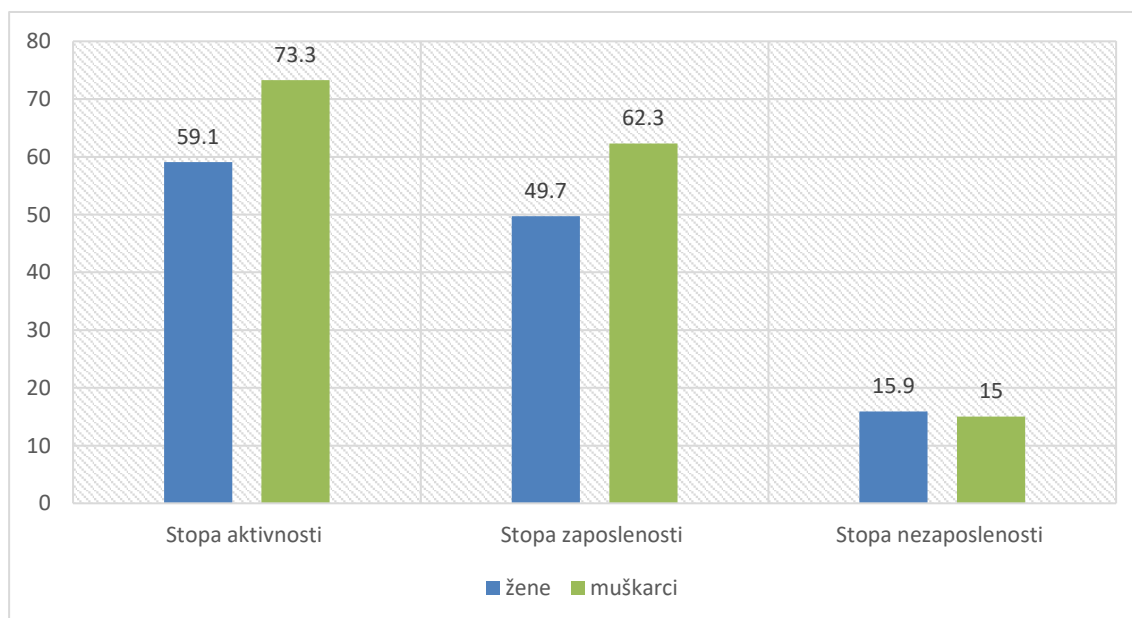
- ✓ Stopa aktivnosti (15-64) je porasla sa 58,9% u 2013. godini na 66,2% u 2019.godini;
- ✓ Stopa zaposlenosti (15-64) je porasla sa 47,4 % u 2013. godini na 56,0% u 2019. godini;
- ✓ Stopa nezaposlenosti (15-64) smanjena sa 19,6% u 2013. godini na 15,4% u 2019. godini.

Kretanje indikatora tržišta rada period 2012-2019 (15-64)

Kada je u pitanju statistika **o učešću žena na tržištu rada**, može se konstatovati da i pored rasta stopa aktivnosti i zaposlenosti za pomenutu kategoriju, aktivnost i zaposlenost žena i dalje ostaju izazov. Naime, postoji veliki jaz u pogledu stopa aktivnosti i zaposlenosti žena u odnosu na muškarce, dok je stopa nezaposlenosti žena i muškaraca na približnom nivou.

Ključni indikatori tržišta rada gledano prema polu u 2019. godini (%)

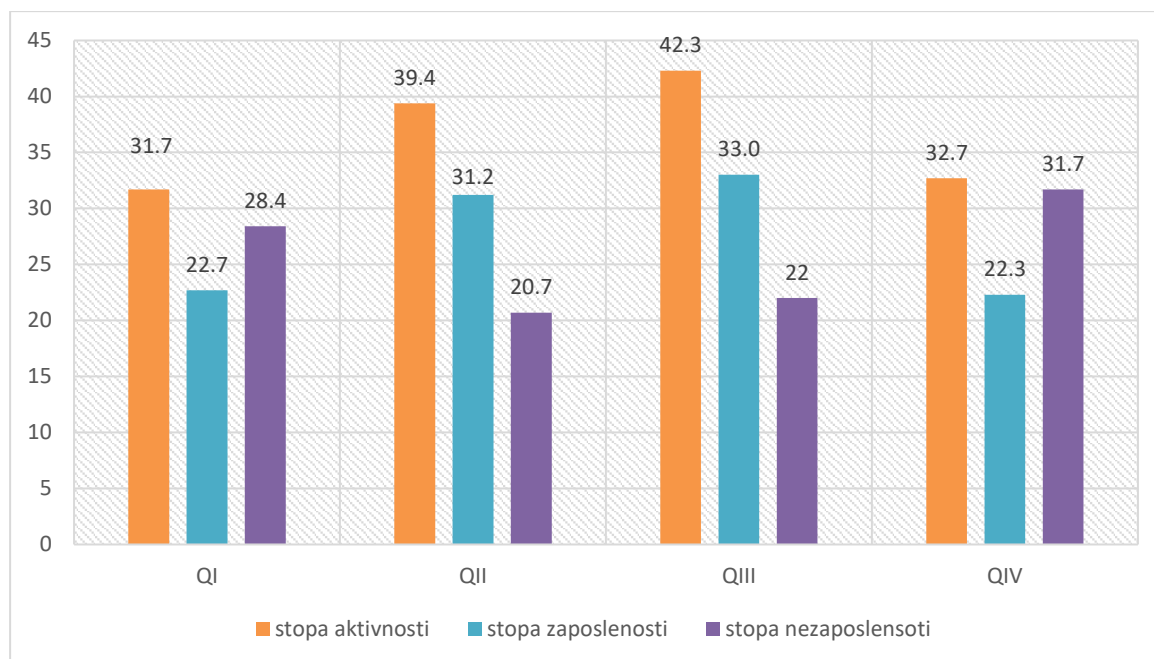

Izvor: Monstat, Anketa o radnoj snazi 2019

Kada su u pitanju mladi, odnosno populacija starosti 15-24 godine, podaci za 2019. godinu ukazuju na sličan trend kao u slučaju opšte populacije (15-64), uz vidno

pozitivna kretanja tokom drugog kvartala i negativne aspekte tokom četvrtog kvatrala uslijed smanjenja privredne aktivnosti nakon završetka ljetnje sezone.

Pokazatelji tržišta rada za mlade (15-24) u 2019. godini

Izvor: Monstat, Anketa o radnoj snazi 2019

Kada su u pitanju **mladi starosne grupe 15-29 godina**, stopa nezaposlenosti u 2019. godini iznosila je 22,3%, što je 3,7 p.p. manje u odnosu na 2018. godinu. Kod ovog indikatora u kontinuitetu je prisutan trend smanjenja u odnosu na prethodni period. Prema podacima MONSTAT-a, stopa nezaposlenosti ove ciljne grupe u 2013. g. iznosila je 41,6%.

Kada je u pitanju pokazatelj koji mjeri **udio mladih (15-24) koji ne rade, nisu u sistemu obrazovanja ili obuke (NEET)**, isti je u 2019. godini iznosio 17,3%, što je 3,7 p.p. manje u odnosu na 2018.g. kada je iznosio 21,0%. Ista kategorija mladih u okviru starosne grupe 15-29 godina bilježi stopu nezaposlenosti od 21,3%.

Regionalne razlike u pogledu zaposlenosti i nezaposlenosti su i dalje su izražene, naročito u pogledu Sjevernog regiona. Međutim, kretanja indikatora tržišta rada i kod ovog aspekta ukazuju na sezonski karakter crnogorske privrede, pa i indikatori tržišta rada prema regionima pokazuju trend oporavka u drugom i trećem kvartalu u odnosu na prvi kvartal 2019. godine. Nakon završetka sezone, dolazi do pada u vrijednostima kod ovih indikatora.

Kvartalni podaci sa regionalnog aspekta u 2019. godini (15+)

	I kvartal	II kvartal	III kvartal	IV kvartal
Stopa aktivnosti (%)				

Primorski region	52,0	59,1	61,7	53,5
Središnji region	59,8	60,8	63,9	62,0
Sjeverni region	50,4	51,6	52,2	50,6
Stopa zaposlenosti (%)				
Primorski region	48,3	55,8	58,8	51,1
Središnji region	54,7	55,8	57,6	56,0
Sjeverni region	32,9	33,7	33,0	31,0
Stopa nezaposlenosti (%)				
Primorski region	7,2	5,7	4,6	4,7
Središnji region	8,4	8,3	9,8	9,5
Sjeverni region	34,9	34,7	36,9	38,7

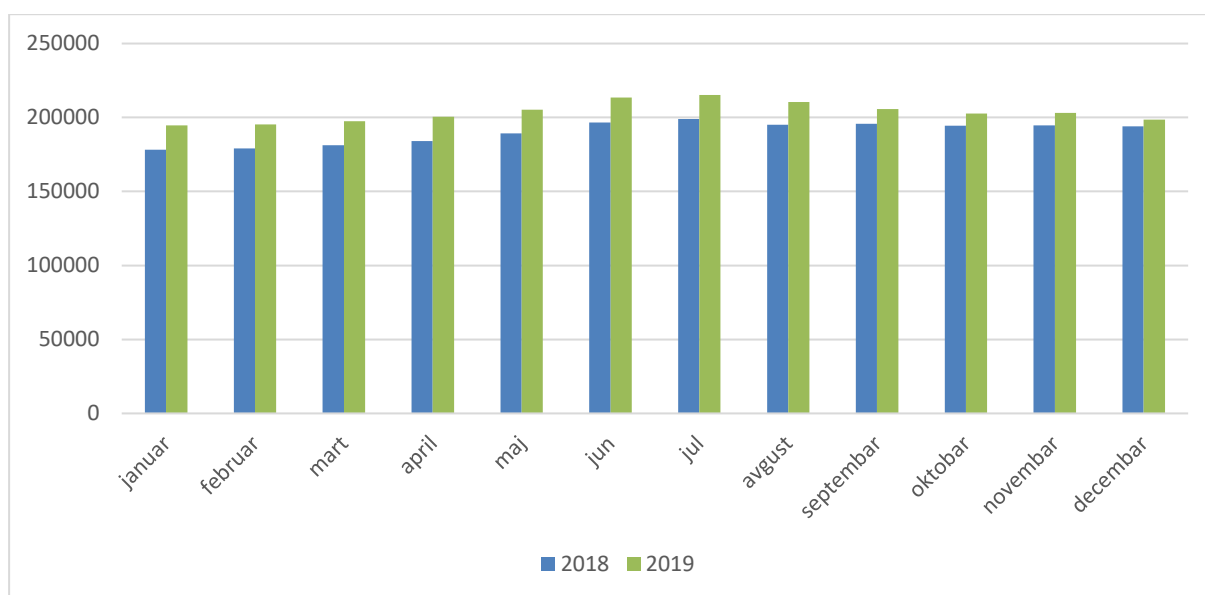
Izvor: Monstat, Anketa o radnoj snazi 2019 (kvartalni podaci)

Dugoročna nezaposlenost je predstavlja jedan od ključnih izazova na tržištu rada Crne Gore. I pored pozitivnih kretanja na tržištu rada, učešće dugoročne nezaposlenosti u ukupnoj nezaposlenosti je i dalje na visokom nivou i iznosilo je 76,9%, 79,3%, 79,0% i 81,1% po kvartalima, odnosno na 79,0% na nivou 2019. godine. Kvartalne stope dugoročne nezaposlenosti iznosile 11,5%, 11,5%, 12,2% i 12,6% respektivno, dok je stopa dugoročne nezaposlenosti na nivou 2019. godine iznosila 11,9%.

Prema **administrativnim podacima** Monstat-a, **registrovana zaposlenosti** u 2019. godini je u kontinuitetu rasla od januara (194.589 zaposlenih) do jula mjeseca (215.181) u kojem je bila veća 10,6% u odnosu na početak godine. Drugu polovinu 2019. godine karakteriše blagi pad zaposlenosti tako da je na kraju septembra bilo 205.650 zaposlenih, dok je na kraju decembra 2019. godine broj zaposlenih iznosio 198.566.

Prosječan broj zaposlenih u 2019. godini **veći je 7,0%** u odnosu na prosječan broj zaposlenih u 2018. godini.

Registrovana zaposlenost u periodu 2018-2019 (u hiljadama)

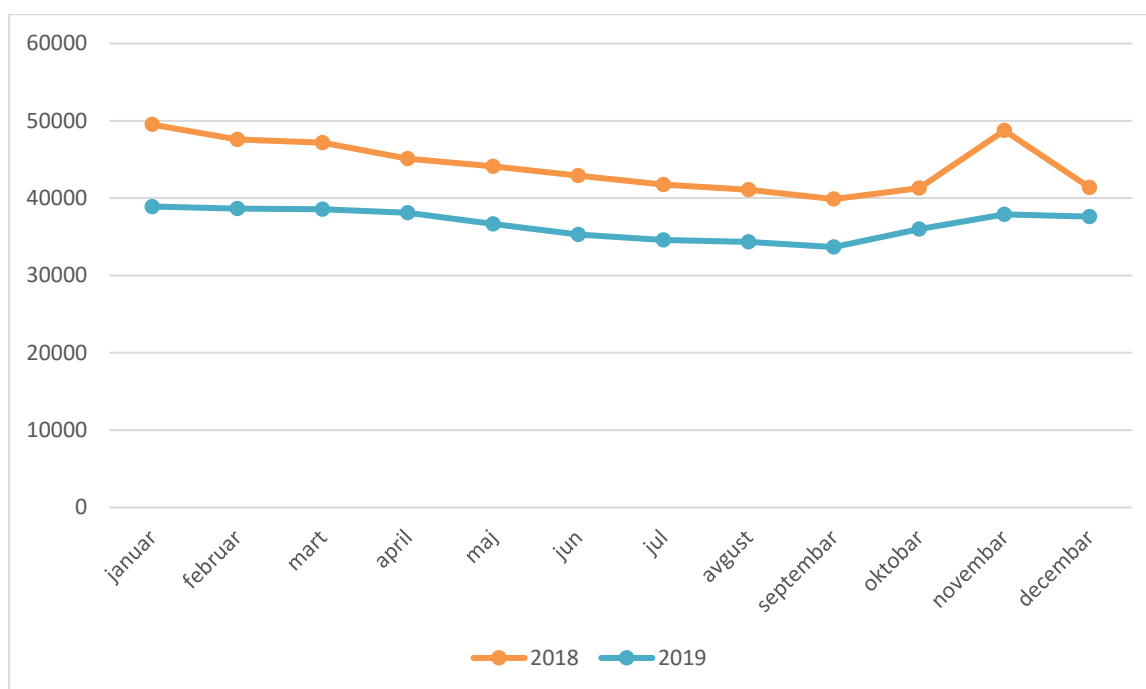

Izvor: Administrativni podaci Monstat-a

U odnosu na 2018. godinu, rast zaposlenosti u 2019. godini zabilježen je kod 16 sektora djelatnosti, dok je kod 3 sektora zabilježen pad. Najveći rast broja zaposlenih zabilježen je u sledećim sektorima djelatnosti: stručne, naučne i tehničke djelatnosti 19,9%, građevinarstvo 16,4% i usluge smještaja i ishrane 14,5%. Neznatan pad zaposlenosti zabilježen je u djelatnostima: snabdijevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija; snabdijevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i sl.; i finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja.

Prema podacima Zavoda za zapošljavanje Crne Gore broj **registrovanih nezaposlenih na kraju 2019. godine bio je 37.616**. U odnosu na 2018. godinu broj nezaposlenih lica je smanjen je za 9%.

Kretanje broja registrovanih nezaposlenih lica u periodu 2018-2019

Izvor: Zavod za zapošljavanje Crne Gore

Učešće žena u ukupnoj nezaposlenosti povećano je sa 57,87% u 2018. godini na 58,40% u 2019. godini.

Stopa nezaposlenosti krajem 2019. g. bila je 16,2% što je 1,6 p.p manje u odnosu na isti period prethodne godine kada je iznosila 17,8%.

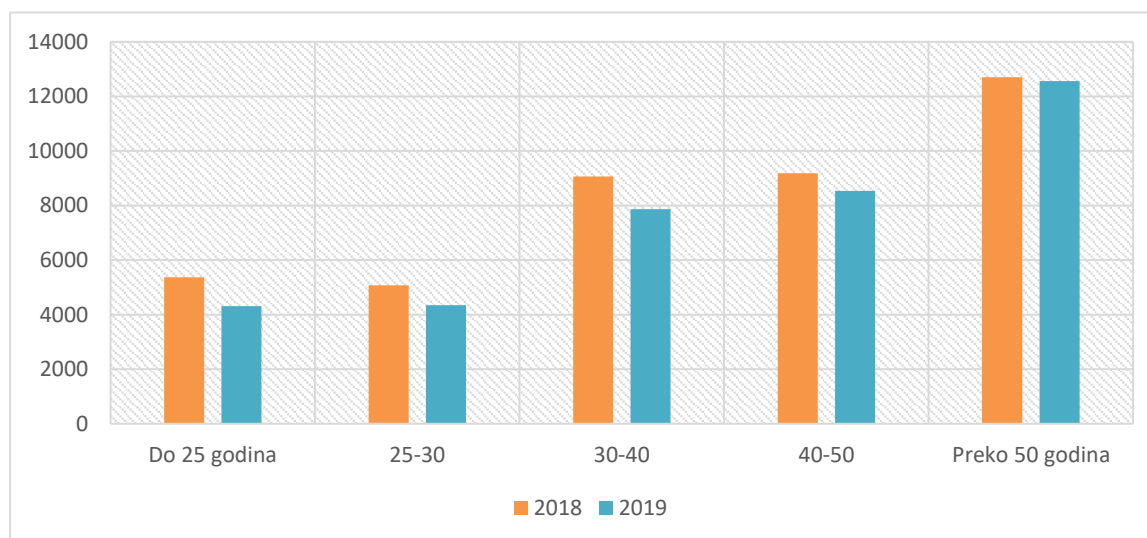
Posmatrano po **kvalifikacionoj strukturi**, učešće nezaposlenih u ukupnoj nezaposlenosti u 2018/2019.godini:

- 35,46% / 35,46% nezaposlenih sa I i II nivoom kvalifikacija.
- 45,43% / 43,95% nezaposlenih sa III, IV i V nivoom kvalifikacija;
- 20,93% / 20,59% nezaposlenih sa VI, VII i VIII nivoom kvalifikacija;

Starosna struktura nezaposlenih lica je vidljivo promijenjena u odnosu na 2018. godinu. Uočen je trend smanjenja nezaposlenih kroz različite starosne grupe:

- Broj nezaposlenih lica do 25 godina starosti je smanjen je sa 5.362 u 2018. godini na 4.313 u 2019. godini, odnosno za 19,5%;
- Broj nezaposlenih lica starosti od 25 do 30 godina smanjen je sa 5.074 na 4.342, odnosno za 14,4%;
- Broj nezaposlenih lica starosti od 30 do 40 godina se smanjen sa 9.062 na 7.862 ili za 13,2%;
- Broj nezaposlenih lica starosti od 40-50 godina smanjen je sa 9.182 na 8.534 ili za 7%;
- Broj nezaposlenih lica starosti od preko 50 godina smanjen je sa 12.698 na 12.565 ili za 1%.

Starosna struktura nezaposlenih lica u 2018. i 2019. godini

Izvor: Zavod za zapošljavanje Crne Gore

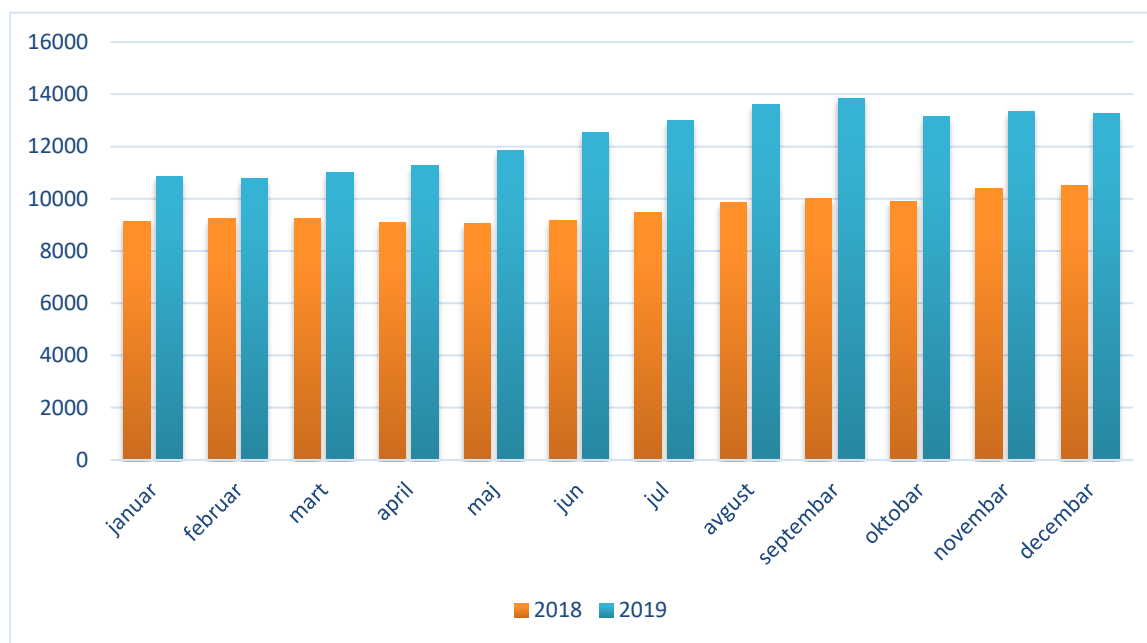
Tokom 2019. godine na evidenciju nezaposlenih se **prijavilo** 27.545 lica. Od ovog broja prvi put se na evidenciju prijavilo 5.521 lice ili 20%, dok se 22.024 lica već prijavljivalo na evidencije nezaposlenih. U odnosu na 2018. godinu, prijavljeno je 6.489 lica manje ili 19%. Najviše novoprijavljenih je onih kojima je radni odnos prestao zbog isteka rada na određeno vrijeme 72,5%, nakon toga zbog zaključenog sporazuma s poslodavcem o prestanku radnog odnosa 6,57% i zbog isplaćene otpremnine zaposlenom za čijim je radom prestala potreba 4,6%.

Kada je u pitanju **tražnja za radnom snagom** (oglašena slobodna radna mjesta), u 2019. godini su prijavljena 32.344 slobodna radna mjesta, od čega je 7,2% radni odnos na neodređeno vrijeme i 68,1% na određeno vrijeme, dok ostatak čine sezonski poslovi, pripravnici i dr. Posmatrano po vrsti radnog mjesta **42,7% su novootvorena radna mjesta**, a **57,3% su upražnjena radna mjesta**. U poređenju sa 2018. godinom, prijavljeno je 2.978 slobodnih radnih mjesta više (10,1%).

Takođe, **prisutnost tražnje za stranom radnom snagom je i dalje na značajnom nivou**. Prema podacima iz Ministarstva unutrašnjih poslova, kao nadležnog za izdavanje dozvolaza privremeni boravak i rad stranaca, u 2019. godini izdato je 27.634 dozvole za rad izapošljavanje stranaca (15.582 u kvoti i 12.052 van kvote) što je za 1.307 ili 4,96% dozvola više u odnosu na 2018. godinu (26.327). Godišni broj dozvola za privremeni boravak i rad stranaca u 2019. godini - godišnja kvota utvrđena je u ukupnom broju od 20.454 i manja je za 11,7% od godišnje kvote za 2018. godinu (23.185). U utrošenim kvotama za zapošljavanje stranaca u 2019. godini, pretežno učešće (81,38%), imaju četiri grupe zanimanja: građevinarstvo, usluge smještaja i ishrane, ostale uslužne djelatnosti i trgovina.. Utrošenost kvote u odnosu na raspoređenu kvotu u 2019. godini je na nivou od 81,69%.

Broj korisnika novčane naknade, odnosno prava iz osiguranja od nezaposlenosti je tokom 2019. godine u kontinuitetu raslo. U prosjeku mjesečno je 12.372 nezaposlenih lica koristilo pravo na novčanu naknadu, dok je prosječan mjesečni broj korisnika novčane naknade u 2018. godini bio 9.595. Ukupna sredstva izdvojena za novčanu naknadu za 2019. godinu iznose 16.208.912,10 eura.

Pregled isplata novčanih naknada u 2018 i 2019. godini (broj korisnika)

Izvor: Zavod za zapošljavanje Crne Gore

III Pokazatelji uspjeha u cilju mjerenja implementacije Nacionalne strategije zapošljavanja i razvoja ljudskih resursa 2016-2020 i ocjena stanja na tržištu rada u 2019. godini

Nacionalna strategija zapošljavanja i razvoja ljudskih resursa 2016-2020, koja se implementira kroz godišnje akcijske planove, postavila je i pokazatelje uspjeha u okviru svakog od prioriteta, koje treba dostići do 2020. godine. Tabela pokazuje da je na kraju dvogodišnje implementacije Strategije u odnosu na početne vrijednosti došlo do pozitivnih kretanja kod svih parametara.

Pokazatelj	Početna vrijednost (2014) ²	Ciljna vrijednost (2020)	2015	2016	2017	2018	2019	Izvor podataka
Stopa zaposlenosti (15-64)	50,4%	56%	51,4%	52,0%	53,1%	54,7%	56%	Monstat
Stopa zaposlenosti žena (15-64)	45,3%	51%	46,9%	46,8%	46,8%	48,4%	49,7%	Monstat
Stopa nezaposlenosti (15-64)	18,2%	14%	17,8%	18,0%	16,4%	15,5%	15,4%	Monstat
Stopa nezaposlenosti mladih (15-24)	35,8%	29%	37,6%	35,9%	31,7%	29,4%	25,2%	Monstat
Učešće dugoročno nezaposlenih lica u ukupnoj nezaposlenosti	77,5%	60,0%	77,2%	75,6%	77,5%	76,5%	79%	Monstat
Učešće visokoškolaca u starosnoj grupi 25-34	32,7%	40%	32,0%	34,2%	35,5%	-	-	Monstat
Stopa siromaštva	8,6% (2013.g.)	7%	/	/	/	/	/	Monstat
Stopa rizika od siromaštva	26,2%	20%	24,4%	24%	23,6%	23,8%	-	Monstat
Stopa registrovane nezaposlenosti	14,95%	13,5%	17,24%	21,33%	22,09%	17,8%	16,2	ZZZCG

Rezime stanja na tržištu rada na kraju 2019. godine

² Početne vrijednost pokazatelja odnose se na podatke iz 2014. godine, odnosno u periodu njenog donošenja posljednje raspoložive podatke

- Uprkos poboljšanjima na tržištu rada i povećanju broja poslova uslijed zabilježenog ekonomskog rasta, stope aktivnosti i zaposlenosti su relativno niske, dok je stopa nezaposlenosti i dalje visoka u odnosu na prosjek EU;
- Neaktivnost žena, nezaposlenost mladih i udio u dugoročnoj nezaposlenosti i dalje predstavlja izazov tržišta rada Crne Gore;
- Regionalne razlike u zaposlenosti i nezaposlenosti su i dalje prisutne;
- Pored pozitivnih trendova u zaposlenosti, kvalitet poslova takođe predstavlja izazov, imajući u vidu rasprostranjenost neformalne zaposlenosti;
- Uprkos visokom broju registrovanih nezaposlenih lica, tražnja za stranom radnom snagom je u kontinuitetu visoka;
- Zahtjeve tržišta rada u dovoljnoj mjeri ne prati ponuda kvalifikovane radne snage.

IV Step en realizacije planiranih aktivnosti u izvještajnom periodu

Akcioni plan zapošljavanja i razvoja ljudskih resursa za 2019. godinu, predvidio je implementaciju 58 aktivnosti, sadržanih u okviru četiri prioriteta Strategije zapošljavanja i razvoja ljudskih resursa 2016-2020 i 11 strateških ciljeva.

Realizacija aktivnosti Akcionog plana zapošljavanja i razvoja ljudskih resursa u 2019. godini				
Prioritet	Strateški cilj	Broj realizovanih aktivnosti	Broj djelimično realizovanih aktivnosti	Broj nerealizovanih aktivnosti
Prioritet I: Povećanje zaposlenosti. Smanjenje stope nezaposlenosti	Cilj 1: Stimulisanje kreiranja zaposlenosti i podsticanje konkurentnosti unapređenjem poslovnog okruženja	5	3	1
	Cilj 2: Povećanje efikasnosti mjera aktivne politike zapošljavanja sa posebnim naglaskom na			

	uključivanje na tržište rada mladih, žena i dugoročno nezaposlenih lica	6	2	-
	Cilj 3: Obezbjedivanje veće zaposlenosti u nerazvijenim područjima Crne Gore	3	-	1
Prioritet II: Efikasno funkcionisanje tržišta rada	Cilj 1: Usaglašavanje sa evropskom regulativom politike zapošljavanja i socijalne politike	3	1	-
	Cilj 2: Promovisanje fleksigurnosti i smanjivanje rigidnosti zakonodavne zaštite zaposlenja	5	-	-
	Cilj 3: Podsticanje formalizacije neformalne zaposlenosti	3	-	-
Prioritet III: Unapređenje kvalifikacija i kompetencija usklađenih sa potrebama tržišta rada	Cilj 1: Promovisanje pristupa i učešća odraslih u cjeloživotnom učenju	5	-	-
	Cilj 2: Unapređenje kvaliteta obrazovanja na svim nivoima i usaglašavanje sa potrebama tržišta rada	7	-	1
Prioritet IV: Promovisanje socijalne inkluzije i smanjenje siromaštva	Cilj 1: Unapređenje socijalne inkluzije i sistema socijalne i dječje zaštite, u cilju bolje pokrivenosti i aktivacije ranjivih grupa	2	-	-
	Cilj 2: Integracija u obrazovanju i zapošljavanju lica sa invaliditetom	4	2	1
	Cilj 3: Uključivanje društveno ranjivih grupa na tržište rada	3	-	-
UKUPNO	58	46	8	4
%	100	79,3	13,8	6,9

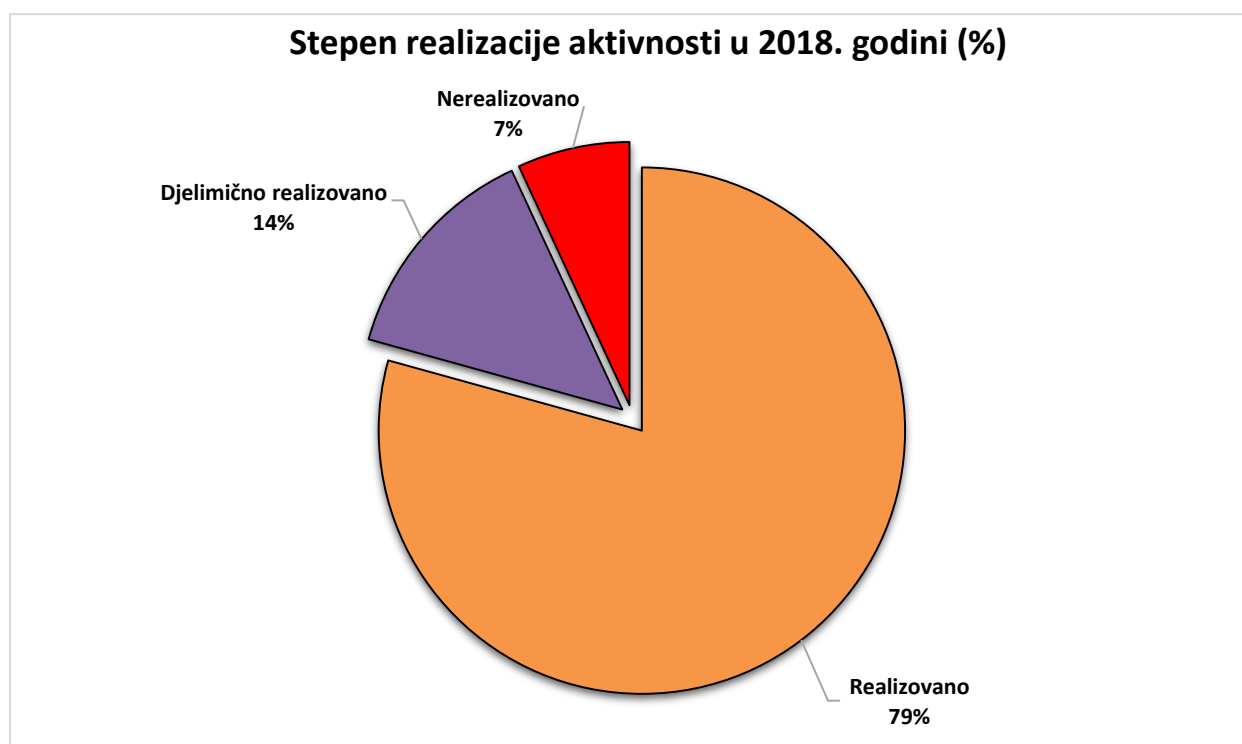
U okviru *Prioriteta I: Povećanje zaposlenosti. Smanjenje stope nezaposlenosti*, za 2019. godinu bila je predviđena 21 aktivnost. U izvještajnom periodu realizovano je četrnaest aktivnosti, djelimično realizovano pet i nerealizovane dvije aktivnosti.

U okviru *Prioriteta II: Efikasno funkcionisanje tržišta rada*, za 2019. godinu je bilo predviđeno 12 aktivnosti, od čega je jedanest realizovanih i jedna djelimično realizovana aktivnosti.

U okviru *Prioriteta III: Unapređenje kvalifikacija i kompetencija usklađenih sa potrebama tržišta rada*, za 2019. godinu je bilo predviđeno 13 aktivnosti, od čega dvanaest realizovanih i jedna nerealizovana aktivnosti.

U okviru *Prioriteta IV: Promovisanje socijalne inkluzije i smanjenje siromaštva*, za 2019. godinu je bilo predviđeno 12 aktivnosti, od čega devet realizovanih, dvije djelimično realizovane i jedna nerealizovana aktivnost.

Sveobuhvatno gledano, u okviru implementacije Akcionog plana za 2019. godinu, realizovano je 79,3% planiranih aktivnosti, djelimično realizovano 13,8% aktivnosti dok nije realizovano 6,9% planiranih aktivnosti.

Finansijski okvir za realizaciju aktivnosti iz Akcionog plana zapošljavanja i razvoja ljudskih resursa za 2019. godinu, definisan je u skladu je sa Predlogom Zakona o budžetu Crne Gore za 2019. godinu po pojedinim institucijama. Pojedinim aktivnostima Akcionog plana zapošljavanja i razvoja ljudskih resursa za 2019. godinu u okviru tabelarnog prikaza nedostajala je finansijska procjena, s obzirom da u trenutku izrade Akcionog plana ova informacija nije bila dostupna

Planirana sredstva za implementaciju aktivnosti u 2019. godini iznosila su 18.794.000,00€, od čega:

- Sredstva planirana kod ZZZCG8.800.000,00€
- Sredstva opredijeljena kod Ministarstva ekonomije.....1.350.000,00€
- Sredstva za sprovođenje Programa za stručno osposobljavanje.....7.500.000,00€
- Ministarstvo rada i socijalnog staranja.....171.600,00€
- EU sredstva iz IPA fondova.....972.400,00€
- Sredstva planirana Budžetom za redovne aktivnosti koje se sprovode u kontinuitetu (različite institucije)

Ukupna utrošena sredstva za implementaciju aktivnosti u izvještajnom periodu iznose 18.892.018.00€, od čega 11.252.885,00 € kod Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, 1.207.899,16€ kod Ministarstva ekonomije i 7.582.632,00€ kod Ministarstva prosvjete. Takođe, u relevantnom periodu sprovedene su aktivnosti Investiciono razvojnog fonda za koje prvobitno nije bio utvrđen planirani iznos sredstava.

V Tabela za izvještavanje o implementaciji aktivnosti iz Akcionog plana zapošljavanja i razvoja ljudskih resursa

PRIORITET I: Povećanje zaposlenosti. Smanjenje stope nezaposlenosti										
Cilj 1: Stimulisanje kreiranja zaposlenosti i podsticanje konkurentnosti unapređenjem poslovnog okruženja										
Broj	Aktivnost	Indikator rezultata	Nosilac aktivnosti	Sprovedene aktivnosti	Status realizacije	Novi rok za realizaciju	Sredstva planirana	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke / napomene
1.1.1.	Podsticaj razvoja biznis zona kroz usklađivanje lokalnih propisa sa odredbama Uredbe o biznis zonama	Broj Odluka o osnivanju biznis zona od lokalnog značaja koje su usklađene sa odredbama podzakonskog akta i	ME/UNDP	Uredba o biznis zonama na snazi od 2016. godine. Od 9 lokalnih samouprava koje su imale proglašene biznis zone, nakon procedure usaglašavanja i nakon 21. juna 2018. godine (do kada je bio prvobitni rok), a u skladu sa pravnom regulativom, 2 opštine	Djelimično realizovano	IV kvartal 2020		181.898,50 €	Budžet CG/Lokalne samouprave	

		proglašene otvorenim za ulaganja		- Mojkovac i Bijelo Polje su završile svu proceduru. Za opštine Šavnik, Berane, Nikšić i Podgorica je data saglasnost Ministarstva u cilju osnivanja i proglašenja biznis zona, a opštine Rožaje i Kolašin su iskazali interesovanje za osnivanje biznis zone						
1.1. 2.	Podsticanje direktnih investicija kroz realizaciju Uredbe o podsticanju direktnih	- Vrijednost investicija predviđenih kroz investicione projekte i broj zaposlenih	ME/SRP/IRF	U I kvartalu 2019. godine, usvojen je Program za unapređenje konkurentosti privrede za 2019. godinu, koji sadrži 10 programskih linija. Jedna od njih je i Programska linija za podsticaj direktnih investicija. U toku 2019. godine, od ukupno pristiglih 7 prijava, odobreno je	Djelimično realizovano	I kvartal 2020	1.200.000,00 €	969,499.66 €.	Budžet CG	

	investicija i razvoj klastera	lica na neodređeno vrijeme na realizaciji investicionih projekata - Broj formiranih klastera		ukupno 5 aplikacija. Njima je otvoreno/zadržano 364 radnih mjesta. Jedna aplikacija je u fazi evaluacije i ocjenjivanja, dok je jedna odbijena zbog neispunjavanja uslova.						
1.1.3.	Unapređen je rada inspekcije rada sa ciljem efikasnije zaštite prava radnika i sprečavanja neprijavljenog rada	- Broj inspekcijskih nadzora - Broj izrečenih mjera -Broj sprovedenih programa edukacije	UIP/Inspekcija rada	- Sprovedeno 11.430 inspekcijskih nadzora (8.128 iz oblasti radnih odnosa i zapošljavanja) - Broj izrečenih mjera: 3.709 prekršajnih naloga u iznosu od 1.654.830,00€ (2.753 iz oblasti radnih odnosa i zapošljavanja u iznosu od 1.367.390,00€); 2.396 ukazivanja za otklanjanje nepravilnosti (1.307 iz oblasti radnih odnosa i zapošljavanja); 151	Realizovano	Redovne aktivnosti		Budžet CG	Potrebno jačanje kapaciteta inspekcije putem povećanja broja inspektora rada, zatim kontituniranja obuke i bolja tehnička opremljenost	

				rješenje (19 iz oblasti radnih odnosa i zapošljavanja) - Sprovedeno sedam programa edukacije						
1.1. 4.	Sprovedenj e programa podrške i kreditiranja u cilju razvoja preduzetni štva, uz poseban fokus na žene, mlade, početnike u biznisu, visokoškolc e, kreditiranje tehnoloških viškova i podršku	- 150 odobrenih kredita	IRF	U 2019. godini odobreno je 260 kredita	Realizova no			20.400. 000,00 € ³		

³ U trenutku izrade Akcionog plana zapošljavanja i razvoja ljudskih resursa za 2019. godinu, planirana sredstva za pomenutu aktivnost nisu bila definisana

	razvoju poljoprivrede									
1.1.5.	Organizovanje okruglih stolova na različite teme relevantne za poslovanje privrednih subjekata	- Održano 20 okruglih stolova za učešće 200 predstavnika članova UPCG	Unija poslodavaca Crne Gore	Organizovano je 5 okruglih stolova na različite teme relevantne za poslovanje privrednih subjekata za oko 200 učesnika	Realizovano			4.000€	Privatni sektor	Kontinuirana aktivnost UPCG, biće organizovana i 2020
1.1.6.	Realizacija obuka o konkretnim temama prepoznati m kroz analizu potreba poslodavaca	- Oko 60 poslodavaca i nezaposlenih lica steći će konkretna znanja i vještine iz oblasti preduzetništva, marketinga i projektnog	Unija poslodavaca Crne Gore	35 polaznika (menadžera MSP, drugih zaposlenih u MSP i nezaposlenih) steklo je znanja i vještine o marketingu i marketinškim alatima i upravljanju projektnim ciklusom kroz 2 intenzivne obuke. Oko 20 poslodavaca i zaposlenih razmijenilo je znanja i iskustva o socijalnom dijalogu u CG i na nivou EU,	Realizovano			14.000 €	Privatni sektor	Kontinuirana aktivnost UPCG. Biće realizovana i u 2020.

		menadžment a - Oko 50 poslodavaca i zaposlenih će razmijeniti znanja i iskustva o socijalnom dijalogu i radnim odnosima u CG i na nivou EU		radnim odnosima, zapošljavanju stranaca i zapošljavanju u toku ljetnje turističke sezone. Realizovana 3 savjetovanja za poslodavce iz oblasti zapošljavanja stranaca, zapošljavanja u vrijeme ljetnje turističke sezone i poreskog zakonodavstva, sa oko 150 učesnika.							
1.1.7.	Uspostavljanje Centra za razvoj kompetencija u Podgorici i organizovanje promotivnih događaja u Centru za razvoj	- Otvoren Centar za razvoj kompetencija - Minimum 100 učesnika informisano preduzetništvo, uz	Unija poslodavaca Crne Gore/Glavni grad Podgorica	Otvoren Centar kompetencija, u organizaciji UPCG: promovisano preduzetništvo i realizovano savjetovanje za	Realizovano						

	kompetencija	moгућnost online edukacije.		potencijalne žene preduzetnice.						
1.1.8.	Pripremanje informatora i priručnika o modelima podrške i razvoju preduzetničkih znanja i vještina	- Pripremljeni štampani materijali u cilju promocije preduzetništva i cjeloživotnog učenja - Broj materijala koji je distribuiran	Unija poslodavaca Crne Gore	Objavljena publikacija "WIM 3: Učešće radnika u menadžmentu - svijest, eksperiment, praćenje	Djelimično realizovano	2020		3.000	Privatni sektor	Kontinuirana aktivnost UPCG. Biće realizovana i u 2020
1.1.9.		- Sprovedena kampanja sa ciljem jačanja svijesti o značaju preduzetništva uz istovremenu promociju				-	-	-	-	Aktivnost nije uvrštena u okviru AP 2020

	Medijska kampanja podizanja svijesti o preduzetništvu	Centra za kompetencije - Promovisan i informator i priručnik o modelima podrške i razvoj preduzetničkih znanja i vještina	Unija poslodavaca Crne Gore	-	Nije realizovano					
--	---	--	-----------------------------	---	------------------	--	--	--	--	--

Cilj 2: Povećanje efikasnosti mjera aktivne politike zapošljavanja sa posebnim naglaskom na uključivanje na tržište rada mladih, žena i dugoročno nezaposlenih lica

Broj	Aktivnost	Indikator rezultata	Nosilac aktivnosti	Sprovedene aktivnosti	Status realizacije	Novi rok za realizaciju	Sredstva planirana	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke /napomene
	Podrška samozapošljavanju i jačanje	- Najmanje 120 nezaposlenih lica dobilo	Ministarstvo rada i	U okviru podrške zapošljavanju, u 2019. godini je objavljen prvi javni poziv za dodjelu bespovratnih						

1.2.1.	lokalnih inicijativa za zapošljavanje kroz realizaciju mjera iz Sektorskog operativnog programa za zapošljavanje, obrazovanje i socijalnu politiku 2015-2017	grant za pokretanje biznisa - Izrađena Analiza potreba lokalnih tržišta rada	socijalnog staranja/ZZZ CG	sredstava. Nezaposleni su informisani i pripremljeni za učešće u programu. Održane su konferencije, motivacione radionice za potencijalne aplikante i sprovedene aktivnosti promovisanja programa . U dijelu lokalnih inicijativa za zapošljavanje, izrađena je metodologija i sprovedene su obuke relevantne aktere, za sprovođenje analize lokalnog tržišta rada.	Djelimično realizovano	2020	171.600,00€ (kofinansiranje budžeta Vlade CG) 972.400,00€ (sredstva EU)	-	Budžet CG/sredstva EU	
1.2.2.		- Broj lica uključenih u Program - Procenat zaposlenih	Ministarstvo prosvjete		Realizovano					

	Realizacija Programa stručnog osposobljavanja lica sa stečenim visokim obrazovanjem	6 mjeseci nakon završetka programa osposobljavanja - Procenat lica zaposlenih kod poslodavca kod kojeg su se osposobljavali		Kroz realizaciju Programa stručnog osposobljavanja lica sa stečenim visokim obrazovanjem uključeno je 3.009 lica.			7.500.000,00€	7.500.000,00€	Budžet CG	
1.2.3.	Realizacija programa obrazovanja i osposobljavanja nezaposlenih lica	- Broj lica uključenih u programe - Udio lica uključenih u programe koja su stekla zaposlenje	Zavod za zapošljavanje Crne Gore	Programi obrazovanja i osposobljavanja odraslih realizovani su za 896 lica (programi sticanja stručnih kvalifikacija za 461 i programi sticanja ključnih vještina za 435 nezaposlenih lica sa evidencije ZZZCG). Program je sa uspjehom završilo 95,8% polaznika, a u periodu do šest	Realizovano		430.000,00 € (330.000,00 € za programe sticanja stručne kvalifikacije i 100.000,00 €	429.335,61€	Budžet CG	

		nakon šest mjeseci		mjeseci od dana završetka programa sticanja stručnih kvalifikacija i programa sticanja ključnih vještina zaposleno je 13,2% uspješnih učesnika programa.			za program sticanja ključnih vještina			
1.2. 4.	Realizacija programa javnih radova (programa društvene brige o djeci i mladima, zaštite lica sa invaliditetom, zaštite životne sredine, pomoći starim licima, obrazovnih	- Najmanje 430 lica uključeno u javne radove	Zavod za zapošljavanje Crne Gore	Programi javnog rada realizovani su za 532 lica U Javnom radu „Personalni asistent“ zaposleno je 165 lica, u trajanju do četiri mjeseca, na poslovima pružanja pomoći i podrške za 345 lica sa invaliditetom. U cilju pružanja podrške starim licima u stanju socijalne potrebe sproveden je Javni rad „Njega starih lica“. U ovom javnom radu zaposleno je 65 lica na poslovima	Realizovano		720.000,00 €	709.639,00 €	Budžet CG	

	, kulturnih, sportskih i drugih programa od javnog interesa, za prioriteto, dugoročno nezaposlen a lica)			gerontodomaćina/ice koji su pružali podršku i pomoć za 436 starih lica. U programima zaštite životne sredine, obrazovnim, kulturnim, sportskim i drugim društveno korisnim programima zaposlena su 302 lica, u trajanju do četiri mjeseca.						
1.2. 5.	Realizacija programa osposobljavanja za rad kod poslodavca, osposobljavanja za samostalan rad i drugih programa	- Najmanje 500 lica uključeno u aktivnost (250 u okviru osposobljavanja za rad kod poslodavca i 250 za	Zavod za zapošljavanje Crne Gore	Program osposobljavanja za rad kod poslodavca realizovan je za 239 učesnika kod 54 poslodavca, u trajanju od tri mjeseca. Od ukupnog broja učesnika 96 lica se zaposlilo odmah nakon realizacije programa. Period praćenja zapošljavanja za ovaj program još uvijek nije istekao, pa će se	Realizovan	Program osposobljavanja za rad kod poslodavca je	450.000,00 € (150.000,00 € za program osposobljavanja za	263.611,15 eura za Program osposobljavanja za rad kod	Budžet CG	

	za povećanje zaposlenosti i zapošljivosti lica u nepovoljnom položaju na tržištu rada	samostalan rad) - Udio lica uključenih u programe koja su stekla zaposlenje nakon šest mjeseci		ocjena značaja programa za učesnike donijeti nakon isteka šest mjeseci od njegove realizacije. Program osposobljavanje za samostalan rad realizovan je za 238 učesnika kod 76 poslodavaca, u trajanju od šest mjeseci. Program će se završiti tokom aprila mjeseca 2020. godine, pa će se ocjena značaja programa za učesnike donijeti nakon isteka šest mjeseci od njegove realizacije		završen. Program osposobljavanja za samostalan rad će se završiti tokom aprila mjeseca	rad kod poslodavca i 300.000,00 € za program osposobljavanja za samostalan rad)	poslodavca. 517.964,46 eura za Program osposobljavanja za samostalan rad.		
1.2.6.		- Broj mladih	Zavod za zapošljavanje Crne Gore	U saradnji sa Poreskom upravom, Upravom za inspekcijske poslove, Upravom policije i Upravom carina realizovan je Program						

	Realizacija ostalih programa usmjerenih na povećanje zaposlenosti, odnosno smanjenje nezaposlenosti koji targetiraju žene, teže zapošljiva lica, mlade i dugoročno nezaposlene itd	- Broj žena - Broj lica koja primaju novčanu naknadu - Broj dugoročno nezaposlenih lica - Broj lica korisnika materijalnog obezbjeđenja porodice		„Stop sivoj ekonomiji“ za 190 nezaposlenih lica sa stečenim visokim obrazovanjem, do 30 godina života i sa radnim iskustvom u najkraćem trajanju od devet mjeseci. Lica ženskog pola učestvovala su sa 62,1 %, dugoročno nezaposleni sa 14,2 %, korisnici novčane naknade sa 2,63%, dok je učešće mladih 100%. Zavod je učestvovao i u realizaciji Projekta „Neka bude čisto“ kojim je omogućeno zapošljavanje na privremenim netržišnim poslovima od javnog interesa za 97 lica. Mladi su u ovom projektu učestvovali sa 30,8%, žene sa 11,7%, dugoročno	Realizovano		844.00 0,00 €	- Program „Stop sivoj ekonomiji“ 666.927,50 eura . - Projekat „Neka bude čisto“ 54.600,00 eura.	Budžet CG	
--	---	--	--	---	-------------	--	--------------------------	---	-----------	--

				nezaposleni sa 1,06%, korisnici materijalnog obezbjeđenja porodice sa 6,19 %, dok su korisnici novčane naknade učestvovali sa 17,02 %.						
1.2.7.	Realizacija sporazuma o procesu socijalne aktivacije radno sposobnih korisnika MOP-a	- Broj izrađenih planova aktivacije nezaposlenih lica; - Broj lica korisnika MOP-a uključenih u mjere APZ-a; - Broj lica uključenih u posredovanje u zapošljavanju	Zavod za zapošljavanje Crne Gore/Centri za socijalni rad	Urađeno 1.715 individualnih planova aktivacije, dok je 193 korisnika MOP-a je uključeno u mjere APZ. Korisnicima MOP-a usluga posredovanja u zapošljavanju se pruža u skladu sa iskazanim potrebama poslodavaca	Realizovano	Redovne aktivnosti	Redovne aktivnosti	Budžet CG		

1.2.8.	Mapiranje i aktivacija mladih (15-29) koji nisu zaposleni, niti u sistemu obrazovanja ili obuka (NEET)	- Broj lica iz kategorije NEET prepoznatih i registrovanih na evidenciji ZZZCG	MRSS/ZZZCG	U okviru projekta „Aktiviraj! Integrisana socijalna zaštita u cilju ubrzanja napretka za mlade ljude u Crnoj Gori“, koji sprovodi UN, MRSS i MOR započeli aktivnosti u pogledu mapiranja lica NEET kategorije u opštini Podgorica.	Djelimično realizovano	2020			UN/MOR	Projekat se sprovodi i tokom 2020. godine
--------	--	--	------------	--	------------------------	------	--	--	--------	---

Cilj 3: Obezbjedjivanje veće zaposlenosti u nerazvijenim područjima Crne Gore

Broj	Aktivnost	Indikator rezultata	Nosilac aktivnosti	Sprovedene aktivnosti	Status realizacije	Novi rok za realizaciju	Sredstva planirana	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke /napomen e
	Podsticanje razvoja preduzetništva putem kreditiranja , pod						300.000,000€	280.000,00 €	Budžet CG	

1.3.1.	uslovima povoljnijim od tržišnih, onih biznis ideja koje u sebi sadrže novo zapošljavanje sa posebnim akcentom na manje razvijena područja	- 50 odobrenih kredita; - 60 otvorenih novih radnih mjesta	Zavod za zapošljavanje Crne Gore	Tokom 2019. godine finansirana su 42 kredita , ukupne vrijednosti 280.000 € i otvoreno je 56 novih radnih mjesta. Od ovog broja 33 kredita su za nezaposlena lica, a 9 kredita za pravna lica.	Realizovano					
1.3.2.	Finansijska i savjetodavna podrška osnivanju klastera, sa akcentom na sjever Crne Gore (promovisanje agroturizma i drugih alternativnih oblika	- Najmanje 10 dodijeljenih kredita; - Broj odobrenih aplikacija - klastera	Ministarstvo ekonomije	U okviru Programa za unapređenje konkurentosti privrede za 2019, sprovele su se aktivnosti iz Programске linije za razvoj klastera. Ukupno je odobreno 7 projekata, i otvoreno	Realizovano		150.000,00 €	56,501.93 €.	Budžet CG	

	ekonomske aktivnosti)			je/zadržano 278 radnih mjesta.						
1.3.3.	Sprovođenje obuka za preduzetnike i lica koja započinju biznis	- 130 obučanih preduzetnika i pravnih lica – korisnika kredita	Zavod za zapošljavanje Crne Gore	Održano sedam seminara „Pružanje specijalističke obuke i edukacije iz oblasti poslovnih vještina korisnicima kredita Zavoda za zapošljavanje Crne Gore“ za 114 korisnika.	Realizovano		6.000,00 €	4.980,36 €	Budžet CG	
	Podrška razvoju postojećih kapaciteta i mehanizama podrške, kao i realizacija	- Podržan rad ženskog biznis inkubatora u	Unija poslodavaca Crne Gore	-	Nije realizovano					Aktivnost nije dio AP

1.3. 4.	programa nefinansijske podrške MSP sa aspekta uticaja na žene preduzetnice	opštini Rožaje								za 2020. godinu.
---------	--	----------------	--	--	--	--	--	--	--	------------------

PRIORITET II: Efikasno funkcionisanje tržišta rada

Cilj 1: Usaglašavanje sa evropskom regulativom politike zapošljavanja i socijalne politike

Broj	Aktivnost	Indikator rezultata	Nosilac aktivnosti	Sprovedene aktivnosti	Status realizacije	Novi rok za realizaciju	Sredstva planirana	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke /napomene
2.1. 1.	Izrada novog Zakona o radu		Ministarstvo rada	Skupština Crne Gore je donijela zakon			Redovne	Redovne		

		Donesen Zakon o radu	socijalnog staranja	decembru 2019. godine	Realizovano		aktivnosti	aktivnosti		
2.1.2.	Izrada Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti	Donesen Zakon o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti	Ministarstvo rada i socijalnog staranja	Skupština Crne Gore je donijela zakon u aprilu 2019. godine	Realizovano		Redovne aktivnosti	Redovne aktivnosti		
2.1.3	Izrada Odluke o utvrđivanju godišnjeg broja dozvola za privremeni boravak i rad stranaca za 2019. godinu	- Donijeta Odluka o utvrđivanju godišnjeg broja dozvola za privremeni boravak i rad stranaca za 2019. godinu	Ministarstvo rada i socijalnog staranja	Donijeta Odluka o utvrđivanju godišnjeg broja dozvola za privremeni boravak i rad stranaca za 2019. godinu	Realizovano		Redovne aktivnosti	Redovne aktivnosti		

2.1.4.	Razvoj kapaciteta i kadrovsko jačanje Zavoda za zapošljavanje za uključivanje u EURES mrežu	- Broj zaposlenih u EURES odsjeku - Broj zaključenih ugovora o zapošljavanju i zaštiti prilikom zapošljavanja u inostranstvu	Zavod za zapošljavanje Crne Gore	U okviru projekta »Ka EU pravilima o koordinaciji sistema socijalne sigurnosti« (koji finansira EU) su organizovane obuke u kojima su učestvovali i predstavnici Zavoda. Ove obuke doprinose ispunjavanju obaveza iz Poglavlja 2 vezano za jačanje administrativnih kapaciteta. Održana obuka za službenike Zavoda vezano za informacionu platformu Kompas Podunavlja.	Djelimično realizovano	-				Aktivnost se nastavlja u 2020. godini
--------	---	---	----------------------------------	---	------------------------	---	--	--	--	---------------------------------------

Cilj 2: Promovisanje fleksigurnosti i smanjivanje rigidnosti zakonodavne zaštite zaposlenja

Broj	Aktivnost	Indikator rezultata	Nosilac aktivnosti	Sprovedene aktivnosti	Status realizacije	Novi rok za realizaciju	Sredstva planirana	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke /napomen e
------	-----------	---------------------	--------------------	-----------------------	--------------------	-------------------------	--------------------	----------------------	--------------------	----------------------

2.2.1.	Promovisanje fleksibilnosti na tržištu rada kroz dalji razvoj agencija za ustupanje i agencija za zapošljavanje	Broj registrovanih agencija za ustupanje zaposlenih Broj registrovanih agencija za zapošljavanje	Agencije/Ministarstvo rada i socijalnog staranja	U 2019. godini registrovane su tri nove agencije za ustupanje zaposlenih, dok nije bilo osnivanja novih agencija za posredovanje pri zapošljavanju.	Realizovano		Redovne aktivnosti	Redovne aktivnosti		
2.2.2.	Unapređenje rada Socijalnog savjeta i socijalnog dijaloga kroz dalji razvoj kolektivnog pregovaranja	Broj mišljenja preporuka i zaključaka	Socijalni savjet	Socijalni savjet Crne Gore je održao šest sjednica i donio 19 mišljenja/preporuka/zaključaka. Predsjedništvo Savjeta je održalo sedam sjednica i donijelo pet mišljenja/preporuka/z	Realizovano		Redovne aktivnosti	Redovne aktivnosti		

				aključak a iz domena svoje nadležnosti.						
2.2.3.	Informisanje građana o novim zakonskim rješenjima koja se odnose na tržište rada	- Sprovedene najmanje 4 edukativne aktivnosti	MRSS/ZZZCG/UPCG/Sindikati	Građani u kontinuitetu informisani o zakonskim rješenjima kroz organizaciju javnih rasprava, edukacija, okruglih stolova i putem interneta.	Realizovano		Redovne aktivnosti	Redovne aktivnosti		
2.2.4.	Unapređenje nivoa povezanosti i poslodavaca i nezaposlenih putem informacionog sistema i kroz razvoj neposredne komunikacije (informatičko	- Povećanje broja poslodavaca koji koriste usluge ZZZCG; - Povećanje broja posredovanja; - Povećanje broja učešća ZZZCG na sajmovima zapošljavanja, okruglim	Zavod za zapošljavanje Crne Gore	U izvještajnom periodu, Zavodu za zapošljavanje se obratilo 487 poslodavaca sa 1.245 prijava za posredovanje, kojima je iskazana potreba za 3.571 izvršioca. Zavod je posredovao (regrutacija, predselekcije i selekcije) u zapošljavanju za 5.758 lica sa	Realizovano		Redovne aktivnosti	Redovne aktivnosti		

	povezivanja, posjete poslodavcima, sajmovi zapošljavanja, okrugli stolovi)	stolovima, prezentacijama		evidencije. Zavod je održao ili bio prisutan na 80 okruglih stolova, konferencija, seminara i prezentacija u Crnoj Gori i inostranstvu. Takođe, Zavod je učestvovao na 14 sajмова zapošljavanja. .						
2.2.5.	Sprovođenje aktivnosti posredovanja u zapošljavanju	- Broj posredovanja u zapošljavanju (povećanje za 10%); - Broj oglašanih slobodnih radnih mjesta;	Zavod za zapošljavanje Crne Gore	Posredstvom Zavoda, poslodavci su prijavili 32.344 slobodna radnih mjesta kroz 16.934 (E1) prijava o slobodnim radnim mjestima.	Realizovano		Redovne aktivnosti	Redovne aktivnosti		

		- Broj popunjenih radnih mjesta posredstvo m ZZZCG u poređenju sa ukupnim brojem traženih izvršilaca - Prosječna ocjena usluga posredovanj a prema klijentima/p oslodavcim a prema Anketi za poslodavce		Zavodu za zapošljavanje obratilo 487 poslodavaca neposredno povezivanje sa nezaposlenim licima, odnosno ostalim tražiocima zaposlenja. Iskazana je potreba za 3.571 izvršiocem. Zavod je navedene aktivnosti realizovao za 5.758 lica						
--	--	---	--	--	--	--	--	--	--	--

Cilj 3: Podsticanje formalizacije neformalne zaposlenosti

Broj	Aktivnost	Indikator rezultata	Nosilac aktivnosti	Sprovedene aktivnosti	Status realizacije	Novi rok za	Sredstva planirana	Sredstva	Izvor finansiranja	Preporuke /napomene
------	-----------	---------------------	--------------------	-----------------------	--------------------	-------------	--------------------	----------	--------------------	---------------------

						realizaciju		realizovana		
2.3.1.	Sprovođenje aktivnosti Inspekcije rada u cilju prelaska iz neformalne u formalnu zaposlenost	Broj lica uvedenih u formalnu zaposlenost	Uprava za inspeksijske poslove/Inspekcija rada	Kroz aktivnosti Inspekcije rada u 2019. godini, 603 lica je uvedeno u formalnu zaposlenost, od čega 465 crnogorskih državljana i 206 stranaca.	Realizovano		Redovne aktivnosti	Redovne aktivnosti		
2.3.2.	Analiza i tematski pregled neformalnog zapošljavanja u Crnoj Gori kroz Platformu za zapošljavanje i socijalna pitanja“ (ESAP)	Analiza i tematski pregled neformalnog zapošljavanja	Ministarstvo rada i socijalnog staranja/Inspekcija rada/Regionalni savjet za saradnju	Regionalna radionica održana je u Sarajevu 15.10.2019. godine o neformalnom zapošljavanju u okviru ESAP projekta, sa ciljem razmatranja ključnih izazova i prioriternih akcija u zemljama Zapadnog Balkana, za rješavanje neprijavljenog rada i	Realizovano				Projekat „Platforma za zapošljavanje i socijalna pitanja“ – ESAP 2 (ILO/RC C)	

	Regionalnog savjeta za saradnju			razmjenu dobrih praksi Pokretanje projekta ESAP 2 počelo je na konferenciji u Sarajevu 28.01.2020.g odine ali još uvijek nijesu dizajnirane konkretne aktivnosti.						
2.3.3.	Unapređen je sistema mjerenja neformalne zaposlenosti kroz Anketu o radnoj snazi	- Urađena analiza podataka iz 2018. godine i unapređena formulacija pitanja za praćenje neformalne zaposlenosti	MONSTAT	Uspostavljena komunikacija sa MRSS u pogledu unapređenja pitanja u upitniku i metodologije U analiza pitanja upitniku i izvršena preformulacija kako bi ista bila razumljiva ispitaniku.	Realizovano					

PRIORITET III: Unapređenje kvalifikacija i kompetencija usklađenih sa potrebama tržišta rada

Cilj 1: Promovisanje pristupa i učešća odraslih u cjeloživotnom učenju

Broj	Aktivnost	Indikator rezultata	Nosilac aktivnosti	Sprovedene aktivnosti	Status realizacije	Novi rok za realizaciju	Sredstva planirana	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke/napomene
3.1.1.	Organizovanje različitih promotivnih aktivnosti u cilju promovisanja obrazovanja odraslih	Broj održanih okruglih stolova, radionica i	Ministarstvo prosvjete/Centar za stručno obrazovanje	Ministarstvo prosvjete je u saradnji sa Centrom za stručno obrazovanje pripremio dopunjeno drugo izdanje "Vodiča kroz sistem neformalnog obrazovanja u Crnoj Gori" i "Analizu obrazovanja odraslih u Crnoj Gori". Publikacije su dizajnirane, štampane i distribuirane svim CIPS-ovima u Crnoj Gori tokom posjete Nacionalnog tima savjetnicima u CIPS-ovima.	Realizovano			12.032,00€	Budžet CG	

		manifestacija		2. Ministarstvo prosvjete je organizovalo konferenciju „Digitalne vještine i kompetencije kod odraslih“ u cilju promocije upotrebe digitalnog obrazovanja u obrazovanju odraslih. Centar za stručno obrazovanje je organizovao manifestaciju „XVIII Dani obrazovanja i učenja odraslih“ u periodu od 10. do 20. oktobra 2019. godine.						
3.1. 2.	Širenje mreže organizatora obrazovanja odraslih koji posjeduju licencu za	Povećanje broja licenciranih organizatora obrazovanja za 10%	Ministarstvo prosvjete/Organizatori obrazovanja odraslih	U 2018. godini je bilo 98 organizatora obrazovanja odraslih, dok ih je u 2019. godini bilo 109, odnosno za 10 više.	Realizovano		Redovne aktivnosti	Redovne aktivnosti		

	realizaciju programa									
3.1.3.	Poboljšanje obrazovne ponude za različite ciljane grupe	Usvojeno najmanje deset modularizovanih obrazovnih programa	Ministarstvo prosvjete/Centar za stručno obrazovanje	Pripremljeno je i usvojeno 13 novih obrazovnih programa, od čega je 8 programa u četvorogodišnjem trajanju, a 5 u trogodišnjem.	Realizovano			50.000,00€	Budžet CG	
3.1.4.	Sprovođenje programa karijerne orijentacije u stručnim školama	Program obuke završilo najmanje 100 nastavnika	Ministarstvo prosvjete/Centar za stručno obrazovanje/Zavod za školstvo	Pripremljene publikacije za rad karijernih savjetnika: Upitnici za različite vršnjačke grupe, Vodič o pravima iz učeničkog i studentskog standarda, Vodič o priznavanju inostrane obrazovne isprave, Korišćenje društvenih mreža u vođenju karijere, Vođenje intervjua sa učenicima, Europass jezički pasoš i Europass mobilnost kao i prevod Strategije za karijerno	Realizovano			14.600,00€	Budžet CG	

				savjetovanje, i knjige Gatsby Sir John Holman, Dobro karijerno vodjenje. Sve publikacije su poslate svim karijernim savjetnicima u osnovnim i srednjim školama u Crnoj Gori i predstavljene tokom promotivnih aktivnosti Nacionalnog Euroguidance centra.						
3.1.5.	Promovisanje stručnog obrazovanja orjentisano prema potrebama tržišta rada i strateškim opredjeljenjima Crne Gore	Broj promotivnih aktivnosti za različite ciljne grupe	Centar za stručno obrazovanje/Ministarstvo prosvjete	Ministarstvo prosvjete je, u saradnji sa školama, organizovalo promotivne aktivnosti sa ciljem upoznavanja učenika i roditelja o obrazovnoj ponudi stručnih škola koja omogućava bržu zapošljivost, ali i nastavak obrazovanja i o kvalifikacijama koji su na tržištu rada prepoznate kao	Realizovano		Redovne aktivnosti	Redovne aktivnosti		

				deficitarne. Organizovana su promotivni događaji - su info punktovi u Podgorici, Beranama i Budvi na kojima su učenici stručnih i mješovitih škola demonstrirali znanja i vještine koje su stekli u toku obrazovanja. Organizovana državna takmičenje iz oblasti frizerskih usluga, ugostitelja, muzičke umjetnosti, energetike						
Cilj 2: Unapređenje kvaliteta obrazovanja na svim nivoima i usaglašavanje sa potrebama tržišta rada										
Broj	Aktivnost	Indikator rezultata	Nosilac aktivnosti	Sprovedene aktivnosti	Status realizacije	Novi rok za realizaciju	Sredstva planirana	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke/napomene
	Priprema standarda	Urađeno najmanje 30	Centar za stručno	Urađeno je i usvojeno 55 standarda						

3.2.1.	zanimanja, standarda kvalifikacija i ispitnih kataloga	standarda zanimanja, 15 standarda kvalifikacija	obrazovanje/ Sektorske komisije/Savjet za kvalifikacije	zanimanja, standarda stručnih kvalifikacija, 15 standarda kvalifikacija nivoa obrazovanja	50 15	Realizovano		Redovne aktivnosti	Redovne aktivnosti		
3.2.2.	Priprema programa obrazovanja za odrasle i ispitnih kataloga za sticanje stručnih kvalifikacija	Urađeno najmanje 5 posebnih programa i 5 ispitnih kataloga	Centar za stručno obrazovanje/ Sektorske komisije/Savjet za kvalifikacije	Urađeno i usvojeno 10 Programa obrazovanja za sticanje stručnih kvalifikacija		Realizovano			6.000,00€	Budžet CG	
3.2.3.	Priprema modularizovanih obrazovnih programa za nivoe II-V	Urađeno najmanje 10 modularizovanih programa za nivoe II-V	Centar za stručno obrazovanje/ Odbor za stručno obrazovanje/ Nacionalni savjet za obrazovanje	Pripremljeno je i usvojeno 13 novih obrazovnih programa, od čega je 8 programa u četvorogodišnjem trajanju, a 5 u trogodišnjem.		Realizovano		Redovne aktivnosti	Redovne aktivnosti		
	Prilagođavanje										

3.2.4.	obrazovnih programa licima sa posebnim obrazovnim potrebama u cilju njihovog lakšeg uključivanja na tržište rada	- Urađeno najmanje 5 prilagođenih obrazovnih programa	Centar za stručno obrazovanje/Ministarstvo prosvjete	Urađena i usvojena tri prilagođena modularizovana obrazovna programa za učenike sa posebnim obrazovnim potrebama.	Realizovano		Redovne aktivnosti	Redovne aktivnosti		
3.2.5.	Unapređen je preduzetničkih vještina učenika/polaznika u cilju njihovog samostalnog uključivanja na tržište rada po završetku školovanja	Broj realizovanih aktivnosti u cilju unapređenja preduzetničkih vještina učenika / polaznika	Centar za stručno obrazovanje/Poslodavci	- U okviru Međunarodnog sajma preduzeća za vježbu i preduzetničkih klubova u Celju, u Sloveniji, Crnu Goru je predstavljalo šest timova iz četiri srednje škole - Na Međunarodnom sajmu preduzeća za vježbu u Kruševcu, Srbiji, Crnu Goru je predstavljalo preduzeće za vježbu „Timber Mont“ iz	Realizovano					

				Srednje stručne škole – Pljevlja						
3.2. 6.	Uspostavljanje Informacionog sistema tržišta rada	- Uspostavljen informacioni sistem tržišta rada; - Utvrđena metodologija izvještavanja	Ministarstvo rada i socijalnog staranja		Nije realizovano	2020				Aktivnost će biti sprovedena u 2020. godini i samim tim je dio AP za 2020. godinu
	Organizacija predavanja	- Organizovano 10		Centar za stručno obrazovanje je organizovao učešće na međunarodnom sajmu preduzeća za vježbu u martu, 2019.godine u Sloveniji Crnu Goru je predstavljalo šest timova iz četiri srednje škole i to: JU Srednja ekonomska škola						

3.2.7.	u cilju osmišljavanja i pokretanja sopstvenog biznisa	predavanja za 60 učenika srednjih škola - Učešće 5 srednjih škola na Međunarodnom sajmu virtuelnih preduzeća	Ministarstvo prosvjete/Centar za stručno obrazovanje	"Mirko Vešović" Podgorica, JU Srednja ekonomsko-ugostiteljska škola Bar, JU Srednja mješovita škola "Mladost" Tivat i JU Gimnazija "Petar I Petrović Njegoš" Danilovgrad. Preduzetnički klub "Monteštrik" iz JU Gimnazije "Petar I Petrović Njegoš" je sa svojom idejom "Dnevnik čitanja", osvojilo međunarodnu nagradu "top 10 preduzeća za vježbu i preduzetničkih klubova". Organizovano je učešće na međunarodnom sajmu preduzeća za vježbu u Srbiji. Crnu Goru je predstavljalo preduzeće za vježbu „Timber Mont“ iz	Realizovano					
--------	---	---	--	---	-------------	--	--	--	--	--

				Srednje stručne škole – Pljevlja.						
3.2.8.	Programi profesionalne orijentacije	- Najmanje 3000 lica uključeno u aktivnosti	ZZZCG	U programe profesionalne orijentacije uključeno je 6.783 nezaposlena lica, 195 poslodavaca, 8.242 učenika, 400 roditelja, 388 studenata i 194 lica koja traže zaposlenje.	Realizovano		Redovne aktivnosti	Redovne aktivnosti		

PRIORITET IV: Promovisanje socijalne inkluzije i smanjenje siromaštva

Cilj 1: Unapređenje socijalne inkluzije i sistema socijalne i dječje zaštite, u cilju bolje pokrivenosti i aktivacije ranjivih grupa

Broj	Aktivnost	Indikator rezultata	Nosilac aktivnosti	Sprovedene aktivnosti	Status realizacije	Novi rok za realizaciju	Sredstva planirana	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke/napomene
	Sprovođenje mjera socijalne	Izrađeni i sprovedeni individualni	Ministarstvo rada i socijalnog	Urađeno ukupno 1715 individualnih planova aktivacije. U mjere aktivne politike zapošljavanja						

4.1.1.	uključenost i radno sposobnih korisnika materijalnog obezbjeđenja	planovi aktivacije radno sposobnih korisnika materijalnog obezbjeđenja	staranja/Centri za socijalni rad/Zavod za zapošljavanje Crne Gore/Socijalni partneri	uključena su 193 korisnika materijalnog obezbjeđenja porodice, i to: obrazovanje i osposobljavanje odraslih 121 lice; osposobljavanje za samostalan rad 15 lica; javni radovi i grantovi 57 lica.	Realizovano		Redovne aktivnosti	Redovne aktivnosti		
4.1.2.	Razvoj usluga socijalne i dječje zaštite	- Broj lica obuhvaćeni h uslugama socijalne i dječje zaštite	Ministarstvo rada i socijalnog staranja/Jedinice lokalne samouprave/Licencirani pružaoci usluga socijalne i dječje zaštite	Usluge podrške za život u zajednici u 2019. godini je koristilo 1976 korisnika	Realizovano		Redovne aktivnosti	Redovne aktivnosti		

Cilj 2: Integracija u obrazovanju i zapošljavanju lica sa invaliditetom

Broj	Aktivnost	Indikator rezultata	Nosilac aktivnosti	Sprovedene aktivnosti	Status realizacije	Novi rok za realizaciju	Sredstva planirana	Sredstva	Izvor finansiranja	Preporuke/napomene
------	-----------	---------------------	--------------------	-----------------------	--------------------	-------------------------	--------------------	----------	--------------------	--------------------

								realizovana		
4.2.1.	Kreiranje programa aktivne politike zapošljavanja za lica sa invaliditetom	- Najmanje jedan javni poziv za programe APZ- a; - Uključeno 25 lica sa invaliditetom	Zavod za zapošljavanje Crne Gore	-	Nije realizovano	2020	100.000,00 €			Aktivnost je prenesena u AP za 2020. godinu.
4.2.2.	Sprovođenje procjene invaliditeta u okviru komisije za profesionalnu rehabilitaciju	Broj rješenja o statusu lica sa invaliditetom i procentu invaliditeta	Zavod za zapošljavanje Crne Gore	U 2019. godini, prvostepene komisije su donijele nalaz i mišljenje o utvrđenom procentu invaliditeta za 3841 lica.	Realizovano		150.000,00€	70.645,06€	Budžet CG	

4.2.3.	Sprovedenje mjera i aktivnosti profesionalne rehabilitacije lica sa invaliditetom	350 lica uključeno u mjere i aktivnosti	Zavod za zapošljavanje Crne Gore/Poslodavci	U toku 2019. godine u mjere i aktivnosti profesionalne rehabilitacije uključena su 504 lica sa invaliditetom	Realizovano		200.000,00€	375.341,94€	Budžet CG	
4.2.4.	Finansiranje grant šema za podsticanje zapošljavanja lica sa invaliditetom	Broj odobrenih projekata. Uključivanje 500 lica sa invaliditetom	Zavod za zapošljavanje Crne Gore	Odobreno je finansiranje 57 projekata, ukupne vrijednosti 2.641.025,91 €. Kroz ove projekte uključena su 383 lica sa invaliditetom, od čega će 287 lica biti zaposleno tokom trajanja projekta, a 134 lica će biti zaposleno nakon završetka projekta u minimalnom trajanju od devet mjeseci. Realizacija ovih projekata će biti nastavljena i u 2020. godini	Djelimično realizovano	2020	3.300.000,00€	2.438.499,85 €	Budžet CG	

4.2.5.	Unapređen je zapošljavanje lica sa invaliditetom kroz subvencionirano zapošljavanje lica sa invaliditetom	Broj lica uključeno u subvencionirano zapošljavanje	Zavod za zapošljavanje Crne Gore	Fondu za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom, u 2019. godini, podnijeta su 1404 zahtjeva za priznavanje prava na subvenciju zarade za zapošljavanje lica sa invaliditetom, od čega se 458 zahtjeva odnosila na produženje ovog prava. Od ukupnog broja podnijetih zahtjeva, 649 se odnosilo na zaposlene muškarce sa invaliditetom, dok se 755 odnosilo na zaposlene žene sa invaliditetom. Od 1404 zahtjeva, 882 se odnosilo na lica sa invaliditetom koja su zaposlena na određeno vrijeme, a 522 zahtjeva se	Realizovano		2.200.000,00 €	5.419.010,33 €	Budžet CG	
--------	---	---	----------------------------------	--	-------------	--	----------------	----------------	-----------	--

				odnosilo na lica sa invaliditetom koja su zasnovala radni odnos na neodređeno vrijeme. Na dan 31.12.2019. godine, 820 poslodavaca ostvaruje pravo na subvenciju zarade za 1407 lica sa invaliditetom (muškarci – 690; žene – 717).						
4.2.6.	Podrška razvoja preduzetništva za lica sa invaliditetom	Broj odobrenih kredita	Zavod za zapošljavanje Crne Gore	U toku 2019. godine, jednom nezaposlenom licu sa invaliditetom odobren je kredit za samozapošljavanje	Djelimično realizovano		50.000,00 €	5.000,00 €	Budžet CG	
	Izrada Predloga zakona o profesionalnoj	Utvrđen Predlog zakona o profesionalnoj	Ministarstvo rada i socijalnog	Radna grupa je izradila Predlog zakona o profesionalnoj	Realizovano		Redovne aktivnosti	Redovne		

4.2.7.	rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom	rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom	staranja/UNDP	rehabilitaciji i zapošljavanju i uputila Vladi na usvajanje.					aktivnosti		
--------	--	--	---------------	--	--	--	--	--	------------	--	--

Cilj 3: Uključivanje društveno ranjivih grupa na tržište rada

Broj	Aktivnost	Indikator rezultata	Nosilac aktivnosti	Sprovedene aktivnosti	Status realizacije	Novi rok za realizaciju	Sredstva planirana	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke/napomene
4.3.1.	Realizacija programa obrazovanja, za sticanje stručne kvalifikacije za RE populaciju	- Broj lica uključenih u programe - Udio lica uključenih u programe koja su stekla zaposlenje nakon šest mjeseci	Zavod za zapošljavanje Crne Gore	U toku 2019. godine u programe obrazovanja i osposobljavanja odraslih uključena su 23 pripadnika romske i egipćanske populacije (devet žena).	Realizovano		20.000,00€	17.329,74€	Budžet CG	
				U javni rad "Neka bude čisto", uključeno						

4.3.2.	Realizacija programa javnih radova za RE populaciju	Broj lica uključenih u program	Zavod za zapošljavanje Crne Gore	je 20 lica (tri žene) iz Bara, Ulcinja, Bijelog Polja, Mojkovca, Nikšića, Podgorice, Cetinja, Herceg Novog i Tivta. U 11 javnih radova uključeno je 36 lica (10 žena) u Budvi, Beranama, Bijelom Polju, Herceg Novom, Podgorici, i Rožajama	Realizovano				Budžet CG	Finansijska sredstva su obračunata prethodno u okviru aktivnosti koja obuhvata sve javne radove.
4.3.3.	Pružanje podrške uvođenju saradnika u socijalnoj inkluziji Roma i Egipćana u oblasti zapošljavanja	Unaprijeđene kompetencije saradnika za socijalnu inkluziju Roma i Egipćana u oblasti zapošljavanja, kroz neposredan boravak u ZZZCG	Zavod za zapošljavanje Crne Gore	Po jedan Saradnik u socijalnoj inkluziji Roma i Egipćana u oblasti zapošljavanja tokom 2019. godine bio je projektno angažovani od strane međunarodne organizacije „Help“ u Birou rada Podgorica i Birou rada Nikšić	Realizovano				NVO „Help“	

VI Preporuke u pogledu dalje implementacije

- S obzirom da je u toku izrada nove Strategije zapošljavanja i razvoja ljudskih resursa, potrebno je iskoristiti iskustva iz procesa izrade akcionih planova i izvještavanja, kako bi nova Strategija bila u velikoj mjeri usklađena sa Uredbom o načinu i postupku izrade, uskladjivanja i praćenja sprovođenja strateških dokumenata i Metodologijom razvijanja politika, izrade i praćenja sprovođenja strateških dokumenata
- Razmotriti usaglašavanje dinamike usvajanja Akcionih planova i izvještaja o sprovođenju istih, kako bi se u potpunosti iskoristila vrijednost izvještavanja i doprinos u pogledu unapređenja budućih aktivnosti
- Potrebno je dodatno unaprijediti finansijsko izvještavanje u pogledu pojedinačnih aktivnosti sadržanih u Akcionim planovima zapošljavanja i razvoja ljudskih resursa
- Fokus u pogledu izrade mjera aktivne politike zapošljavanja i dalje ostaje na sledećim ciljnim grupama: žene, mladi i dugoročno nezaposlena lica. Riječ je o ciljnim grupama koje su prepoznate kao prioritetne
- Dalje unaprijediti proces koordinacije i prikupljanja podataka od strane relevantnih institucija i organizacija, sa ciljem efikasnijeg izvještavanja